

A Könyvtár általános helyzetéről

Beszámolónk a bevezető részében évek óta arra törekszünk, hogy a Könyvtár működését leginkább meghatározó működési feltételek alakulásáról adjunk röviden számot. A felsőoktatási, s ezen belül az egyetemi könyvtári terület régóta tartós finanszírozási problémái következtében a régóta visszatérő módon szinte csak nehézségeket lehet megemlítenünk.

BESZÁMOLÓ JELENTÉS

A JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM KÖZPONTI KÖNYVTÁRA 1992. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

Már az 1992. évi egyetemi költségvetési tárgyalások eredményeképpen a Központi Könyvtár eddigi működési keretéhez képest jelentős (csak fél millió Ft nagyságrendű) növelést kapott, az így 4,8 millió Ft-os növekvő működési kereteket a rezsi-költségek (energia, posta, karbantartás, javítások, ajándékványok stb. költsége) és a könyv- és folyóiratok növekedése miatt /nyilván a vállalkozást sem biztosította. Ezen felül a költségvetési törvényben a költségvetésben a legnagyobb mértékű a könyv- és folyóiratbeszerzés (ezen belül is a külföldi), az országos költségvetés száma számol azzal, hogy az évenkénti forrásnövekedésnek, a megjelenő ÁFA, a külföldi áremelkedés, a szállítási költségek növekedése miatt az elmúlt évi szintet urósa 25-30 százalékos nominális hitelkeret növelést kell hoznia. Természetesen annak a beszerzési keretnek a növelését, amelyet szakmai szempontok által először meg kellene határozni. Ennek hiányában ismét csak közhangsúlyosnak ismételtelhető meg, hogy a legnagyobb mértékű működési költségek növekedése miatt a könyv- és folyóiratbeszerzésre felhasznált összeg a magyar nyelvű szakirodalom beszerzésén túl néhány külföldi folyóirat előfizetését, a minimális számú külföldi szerzők munkáinak megvásárlását engedélyez. A hazai anyag beszerzése az ingyen kapott közlekedési jegyekkel együtt lehet csak teljes, s még gondolni is rossz arra a lehetőségre, hogy a költségvetési törvényekkel kapcsolatos változások következzenek be.

Közzététel szerint a folyóirat előfizetések átalakításának s külföldi monográfiák beszerzésének lehetőségét jelentőse a MIM december közepén érkezett 5 millió forinttal, azaz (Mivel az előző évi jelentésünk alapján a következő év dereka leírni készültek a költségvetés alapján, az 1993. évi 25,6 százalékos költségvetés-csökkenés ismeretében ezt kell megvárunk, hogy ha nincs az a pénzügyi irányzat, a Könyvtár 1993-ban egyetlen külföldi folyóiratot és könyvet sem tud rendelni).

SZEGED

Közzététel szerint a Hálógépi Önkormányzat segítségével. Forrásaikból 430.000 Ft-ot fordítottak a külföldi CD-ROM produkciók megvásárlására, 10.000 Ft-ot pedig PC és CD-ROM leírások megvásárlására. Az utóbbi teljesen a Hálógépi Önkormányzat használatára az olvasótérben van elhelyezve, s ezen a Hálógépi Önkormányzat az olvasók említett összegben beszerzett nyelvta-
nügyi ill. egyéb CD-ROM-ok.

1993

Jelenleg a költségvetési lehetőségei a pályázatok. Minden lehetőséget megpróbálunk kihasználni. Az egyetemi pályázatok segítségével olyan fejlesztéseket valósíthatunk meg, amelyekről költségvetési forrásból szó sem lehetett volna. Azonban arról sem lehet szó, hogy az alapvető biztosított is teljesen és sokmennyiségben pályázatok elnyerésével kellene függővé válnunk. Új külföldi folyóiratok beszerzése st. stb.

A Könyvtár általános helyzetéről

Beszámolónk e bevezető részében évek óta arra törekszünk, hogy a Könyvtár működését leginkább meghatározó működési feltételek alakulásáról adjunk röviden számot. A felsőoktatási, s ezen belül az egyetemi könyvtári terület régóta tartós finanszírozási problémái következtében e részben visszatérő módon szinte csak nehézségeket lehet megemlítenünk. Szeretnénk azonban leszögezni, hogy az idestova l'art pour l'art panaszkodásnak tűnő megállapítások -- pillanatnyi hatástalanságuk ellenére -- azért kapnak újra s újra helyet, mert meggyőződésünk szerint a nehézségeknek nem csupán az általános gazdasági helyzetből eredő okai vannak. Következésképpen a nehézségek rövidebb távon is enyhíthetők, mentalitásbeli, szervezési változtatásokkal csökkenthetők.

Bár az 1992. évi egyetemi költségvetési tárgyalások eredményeképpen a Központi Könyvtár eddigi működési keretéhez képest jelentős (másfél millió Ft nagyságrendű) növelést kapott, az így 4,8 mFt-ra növekvő működési hitelkeret a rezsiköltségek (telefon, posta, karbantartás, javítások, nyomtatványok stb. költségei) és a könyv- és folyóiratárak növekedése miatt lényegében a szinttartást sem biztosította. Elgondolkodtató tény, hogy annak ellenére, hogy mind a tanszékek, mind a Központi Könyvtár költségvetésében a legnagyobb tétel a könyv- és folyóiratbeszerzés (ezen belül is a külföldi), az országos költségvetés soha sem számol azzal, hogy az évenkénti forintleértékelések, a megjelenő ÁFA, a külföldi áremelkedés, a szállítási költségek növekedése miatt az elmúlt évi szint tartása 25--30 százalékos nominális hitelkeret növelést követelne. Természetesen annak a beszerzési keretnek a növelését, amelyet szakmai normatívák által először meg kellene határozni. Ennek hiányában ismét csak közhelyszerűen ismételhetjük meg, hogy a legszükségesebb működtetési költségek mellett a könyv- és folyóiratbeszerzésre felhasználható összeg a magyar nyelvű szakirodalom beszerzésén túl néhány külföldi folyóirat előfizetését, s minimális számú külföldi szakkönyv-megrendelést engedélyez. A hazai anyag beszerzése az ingyen kapott kötelempéldányokkal együtt lehet csak teljes, s még gondolni is rossz arra a lehetőségre, hogy a kötelempéldányokkal kapcsolatosan kedvezőtlen változások következnenek be.

Közvetlen segítséget, a folyóirat előfizetések átutalásának s külföldi monográfiák beszerzésének lehetőségét jelentette a MM december közepén érkezett 5 mFt pótelőirányzata. (Miután az előző évi jelentések általában a következő év dereka körül készülnek el végleges formában, az 1993. évi 35,6 százalékos költségvetés-csökkentés ismeretében azt kell mondanunk, hogy ha nincs ez a pótelőirányzat, a Könyvtár 1993-ban egyetlen külföldi folyóiratot és könyvet nem tud rendelni).

Köszönettel vettük a Hallgatói Önkormányzat segítségét. Forrásaikból 430.000 Ft-t adtak át különféle CD-ROM produktumok, 200.000 Ft-ot pedig PC és CD-ROM leolvasó beszerzésére. Az utóbbi teljesen hallgatói használatra az olvasóteremben van elhelyezve, s ezen (is) használhatók az elsőnek említett összegben beszerzett nyelvtanulási ill. szótár CD-ROM-ok.

Jelenünk természetes lehetőségei a pályázatok. Minden lehetőséget megragadva élünk ezekkel. Az elnyert pályázatok segítségével olyan fejlesztéseket valósíthattunk meg, amelyekről költségvetési forrásból szó sem lehetett volna. Azonban arról sem lehet szó, hogy az alapellátás biztosítását is tartósan és tekintélyes hányadban pályázatok elnyerésétől kelljen függővé tennünk. Új külföldi folyóiratok beszerzése pl. történ-

het a fejlesztést célzó pályázat segítségével, de a meglévők megtartásának nem lehet fő feltétele egy pályázat el- vagy el nem nyérése.

A Könyvtár működési feltételei azáltal is nehezedtek, hogy eddig központilag fizetett szolgáltatások ránkterheltettek. Ez elvileg nem kifogásolható, a gyakorlati megoldás azonban teljesen igazságtalan, s arányaiban elviselhetetlen terheket jelent. A helyi telefonállomások használati díjáról van szó konkrétan. Ezt az épületben helyet foglaló önálló egységek mellékállomásaik számának arányában s nem a ténylegesen általuk lebonyolított forgalom arányában fizetik. Így a Könyvtár, amely biztonsági okokból olyan helyekre is kért annak idején mellékállomást (raktárak belseje, különgyűjteményi helyiségek), ahonnan nincs rendszeres forgalom, a legtöbb mellékállomást birtokolva a költségek legnagyobb részét fizeti. Szintén a postával függ össze a csomagküldés (főleg a külföldre szóló) árainak drasztikus emelése. Ez nemzetközi cserénk számára okoz néha megoldhatatlan gondokat. Az infláció következtében a valamikor elhanyagolható egyedi árak ma megnövekedve és tömeges szükségletként jelentkezve hatalmas problémát okoznak. Példaként nem csak a százezres nagyságrendben szükséges könyvtári kériólapokat említjük, hanem pl. a fénycsöveket. A Könyvtárban (raktárakat is beleértve) kb. 3000 fénycső van. Feltételezve egy évi 10 százalékos cserét, nagy összeget jelent ez is. Mindezek csupán illusztrációk ahhoz, hogy alig változó költségvetésünknek mekkora működési terheket kell vállalnia.

Változatlanul élő problémánk az olvasói és raktári férőhelyek elégtelen volta. Imár ötödik éve számolunk be arról, hogy a szerény bővítést lehetővé tévő területátadás még mindig nem következett be. A hallgatói létszám -- s ezzel olvasóink száma -- viszont öröndetesen gyarapodott. Eredményként olvasótermeink egyre zsúfoltabbak. A raktári helyzetet illetően még kedvezőtlenebbek az év történései. Az évekkel ezelőtt néhány hónapra kölcsönadott tárolóraktárunkat (a gyarapodás elhelyezésének egyetlen rövidtávú alapját) ugyan visszakaptuk, ám az egyházi tulajdonú pinceraktárunkból az ottani állomány felét már 1993. november 30-ig el kellett szállítatnunk. A százezer kötetnyi költöztetett állomány a visszakapott raktárat teljesen megtöltötte. Jelen pillanatban a gyarapodás további elhelyezése megoldatlan.

Ezek a problémák arra ösztönöztek, hogy a felsőoktatási könyvtárak fejlesztésére felmerült világbanki kölcsön előkészítése során új könyvtárpépület felépítését, s mivel a jelenség a hálózati könyvtáraknál is általános, az ezek kívánatos összevonásait is lehetővé tévő bővítéseket szorgalmazzuk.

Igen kedvezőtlenül érintette Könyvtárunkat, hogy országosan elismert eredményeink, szellemi kapacitásaink ellenére az univerzitás-keretben benyújtott, hat könyvtárat érintő, a SZOTE Számítástudományi Intézete égisze alatt futó automatizálási pályázat sikertelen volt.

Saját nevünkben 1992-ben pályázatként az Alapítvány a Magyar Felsőoktatásért és Kutatásért alapítványhoz készítettünk kérelmet. A cél az eddig elért automatizálási eredményeink felhasználókkal való megismertetésének szélesítése, tanfolyamok tartása, segédletek készítése.

A sikertelen pályázatot nem számítva az automatizálási területen legnagyobb örömünk az, hogy elsősorban saját (könyvtári és egyetemi) szellemi kapacitásra és munkára építve az anyagi háttér szegényessége ellenére látványosan fejlődik számítógépes adatfeldolgozási és információs tevékenységünk. Részleteiben ezekről a feldolgozásról és az olvasószolgálatról szóló részekben számolunk be.

Már elnyert pályázataink közül a Mellon-alapítványi fontos CD-ROM beszerzések folyamatosságát biztosította. A PHARE-program keretében elnyert pályázat lényegében

1992-ben indult be, s ez az előkészítés éve volt. A pályázat fő területei a következők: szakirodalombeszerzés, könyvtári automatizáció, szakirodalmi adatbázisokhoz on-line hozzáférés finanszírozása, külföldi és hazai szakértők meghívása, könyvtárosaink tanulmányútja, a könyvtár bővítésével megkapott területek polcrendszerrel felszerelése, a szükséges bútorzat és könyvtári teherliftek (2 db) beszerzése és felszereltetése. 1992 áprilisában a karok oktatóinak és kutatóinak véleményeit is kikérve 26.900 ECU értékben állítottuk össze megrendeléseink listáját, s küldtük ki beszerzésre külföldi suppliernek. A PHARE lassú ügyintézése következtében a megrendelések árának átutalása 1992 folyamán nem történt meg, így a megrendelések sem érkezhettek be Könyvtárunkba. A könyvtári automatizáció terén termináloknak használható PC-k beszerzése volt a fő cél. A PHARE havonta változó és szigorodó beszerzési előírásai következtében árajánlatok sokaságának megkérésével telt el az év, még a szállítási szerződés sem kötött meg az év folyamán. Nem volt előrelépés a szakirodalmi információkhoz on-line hozzáférés terén sem, ennek oka is főleg a PHARE EK-termékekre szűkülő engedélyezési szigorítása. Könyvtárosaink közül ketten egy hetes tanulmányúton vehettek részt Németországban. A teljesen automatizált könyvtárak működésének tanulmányozása igen hasznos tapasztalatokkal gyarapította eddigi ismereteiket. A teherliftek megérkeztek, az egyik már működik, a másikat csak az új terület átvétele után lehet felszerelni. A raktári polcozat megtervezése és megrendelése az új területek még rendelkezésre nem állása miatt nem történhetett meg.

TEMPUS-pályázatunk keretében két munkatársunk 2--2 hónapos tanulmányúttjára nyílt lehetőség Brüsszelben, ill. Lyonban. Munkatársaink hasznosnak értékelték a brüsszeli egyetemi, ill. a lyoni városi könyvtárban eltöltött időszakot. E pályázat könyv- és eszközbeszerzést is lehetővé tett. Az előbbi könyvtártudományi szakmunkák (22.000 belga F értékben), egy CD-ROM forrás előfizetését (50.736 belga F értékben) megvásárlását jelentette, az eszközbeszerzések terén lehetőség nyílt egy telefax (762 ECU) beszerzésére, valamint egy CD-ROM leolvasóval is ellátott PS-2 számítógép megvásárlására.

A bérhelyzetre 1992-ben egy decemberi egyetemi tanácsi határozat gyakorolt jelentős hatást. Ennek alapján (a gazdálkodó egységek saját kerete terhére) az egyetemi diplomás dolgozók esetében havi 2000, a minősített munkatársak esetében havi 4000 Ft béremelést kellett megvalósítani. Miután a Könyvtár -- szerintünk a helyes bérgazdálkodás következtében -- tartós bérmegtakarítással nem rendelkezett, vagyis a besoroltság és a besorolhatóság megegyezett, e határozat nyomán a Könyvtárnak 912.000 Ft-tal több évi bért kell kifizetnie, mint amennyi a megállapított bérkerete. Ez természetesen csak a táppénz térítvények és más megtakarítások terhére történhet. Kérdéses, hogy ekkora megtakarítással lehet-e számolni. Emellett e fejlemény igen komolyan megzavarta eddig rendkívül pontosan tervezhető bérgazdálkodásunkat s lényegében lehetetlenné tette a számos területen szükséges külső és belső többletmunka megrendelését és díjazását.

Részletesebben az egyes munkaterületekről

Állományunk gyarapítása

A Központi Könyvtár **könyvállománya** 8553 kötettel gyarapodott. A táblázatos részben a különböző forrásokból származó művek többféle statisztikai megoszlása is megtalálható.

E táblázatok tanulmányozása azt a szomorú tényt tárja fel, hogy a munkák többsége olyan forrásokból kerül állományba, amelyek jellemzőek ugyan bármely nagykönyvtári gyarapítási tevékenységre, de összarányuknak együttesen is a vásárolt munkák aránya alatt kellene maradnia. Igen szép, hogy sok ajándékot kaptunk (Soros, Soros-Sabre alapítványok, müncheni amerikai katonai könyvtár, regensburgi egyetemi könyvtár, British Law Society), az is kedvező, hogy számos hazai művet (illetve annak második v. harmadik példányát) kötelespéldányból tudtuk beszerezni, de a világ tudományos könyvpiacán 1992-ben elérhető, az Egyetem profilja és gyűjtőkörünk alapján megveendő művek elenyésző töredéke kerülhetett csak vásárlás révén állományunkba. Az ajándékok közül 1992-ben külön ki kell emelnünk a francia nagykövetség 10.000 francia Fr értékű rendelési lehetőség biztosítását, ill. Gabriel Silagi tudós szerkesztő új kiadásokból álló ajándékát.

Igen tanulságos az alábbi adatok összevetése a beszerzés lehetőségeit és tényeit illetően:

a) a beszerzések alakulása a gyarapítási mód tekintetében

év	összes besz.	vétel magyar	vétel külf.	ajándék	csere	köteles	egyéb
1990	8558	1859	835	666	568	4437	193
		21,7%	9,7%	7,7%	6,6%	51,8%	2,2%
1991	8628	1201	629	2036	605	4056	101
		13,9%	7%	23,6%	7,1%	47%	1,2%
1992	8553	1685	213	1615	649	4263	128
		19,7%	2,5%	18,9%	7,6%	49,8%	1,5%

Az adatokból kiviláglik, hogy a kötelespéldányszolgáltatás (az ingyen, szolgáltatásra kapott anyag) általában felét teszi ki az évi gyarapodásnak. A másik elgondolkodtató tény, hogy a vásárlás révén beszerzett művek a teljes beszerzés negyedét teszik csak ki (1990: 31,5%, 1991:21,2%, 1992:22,2%).

b) a beszerzések alakulása tudományterületek szerint

év	összes	0	1/2	3	5	6	7	80	8	9
1990	8558	573	639	1564	650	616	381	661	1994	1482
		6,6%	7,4%	18,2%	7,6%	7,2%	4,4%	7,7%	23,3%	17,3%
1991	8628	619	811	1610	826	580	388	832	1782	1180
		7,2%	9,4%	18,6%	9,6%	6,7%	4,5%	9,64%	20,6%	13,7%
1992	8553	536	751	1711	700	478	366	828	1762	1421
		6,2%	8,8%	20%	8,2%	5,6%	4,3%	9,7%	20,6%	1,6%

Nemzetközi cseretevékenységünket illetően ebben az évben világossá vált, hogy radikális változtatásra van szükség. Az évek óta folyamatosan emelkedő postaköltség, a

szomszédos országokba küldött csomagok kedvezményes díjtételének megvonása oda vezetett, hogy már 1992. folyamán csak legjobb partnereinknek tudtuk folyamatosan küldeni kiadványainkat.

1992-ben 31 ország 289 intézményével voltunk névlegesen kapcsolatban. A gyakorlatban 25 partnernek küldtünk anyagot, és 147 partnertől kaptunk könyveket vagy folyóiratokat az év folyamán. Cserébe érkezett 2.263 egység, 1.275.379.- Ft értékben. Ebből a könyvek száma 981 kötet volt, értéke pedig 832.381.- Ft. Az érkezett folyóiratok száma 1.282 füzet, 442.998.- Ft értékben.

A kapott könyvanyagban kiemelkedtek a New York-i Columbia Egyetem Könyvtára, a New York Public Library, a washingtoni Kongresszusi Könyvtár és a wolfenbütteli Herzog August Könyvtár könyvküldeményei.

Állományunkba feldolgoztunk 649 kötet könyvet, 785.213.- Ft értékben. A beérkezett 203 külföldi folyóiratféleségből 176 került saját állományunkba, 27 féleség pedig az egyetemi intézeti könyvtárakba.

Az egyetemi intézeti könyvtáraknak átadtunk 582 kötet könyvet és 374 füzet periodikumot.

Az anyag megoszlása a következő volt:

TTK: 312 kötet könyv, 223 füzet periodika (535 egység, 56%)

BTK: 170 kötet könyv, 121 füzet periodika (291 egység, 30%)

ÁJTK: 97 kötet könyv, 30 füzet periodika (127 egység, 14%)

SÁI: 3 kötet könyv (3 egység)

Egyéb szegedi intézetek, elsősorban a SZOTE intézetei kaptak 209 köt. könyvet és 31 füz. periodikumot, összesen 240 egységet.

1992-ben cserepartnereinknek kiküldtünk 290 egységet, 35.178.- Ft értékben. Ebben 173 füzetnyi periodikum, főleg Acta volt, 15.630.- Ft értékben.

Az érkezett és kiküldött anyag aránya 1992-ben nagyon egészségtelenül alakult. A kiküldött anyag az érkezettnek mindössze egy nyolcada. Ez az arány természetesen sokáig nem tartható.

Miután a **külföldi folyóiratok** drágulásával (forintleértékelések, áremelkedés) kapcsolatosan az általános részben foglalkoztunk, itt nem ismételjük meg az egyébként is jól ismert tendenciákat.

A hazai folyóiratok előfizetésénél továbbra is megfigyelhető, hogy akár egyes számok megjelenése között is lehet áremelésre számítani. A hazai folyóiratok és hírlapok előfizetése során újdonság, hogy 1992-től átvettük a tanszéki könyvtárak magyar rendeléseinek intézését is, s e tevékenységünket számítógépes adatbázisra alapozva végezzük.

Az **állományrevíziós munka** terén hatalmas eredményként könyvelhetjük el, hogy a hosszú évek óta végzett tevékenység 1992 decemberében befejeződött. Az elsődleges összesítések azt mutatják, hogy az állomány nagyságához viszonyítva és a több évtizedes revízió nélküli időszakot tekintve hiányaink meglepően alacsonyak (s e szempontból a zárt raktár előnyeit igazolók).

Katalogizáló tevékenységünk

Az 1991-ben végbement szervezeti változásokat 1992-ben nagyjelentőségű módszertani átalakítások bevezető intézkedései követték. 1991-ben megtörtént az adatrögzítő csoport munkájának számítógépre való konvertálása, ezt a címléíró csoport munkája gyökeres megváltoztatásának előkészítése követte. A csoport munkatársai

számítógépi adatfeldolgozó tanfolyamon vettek részt és sor került a számítógépek beérkezését megelőzően az osztály új munkarendjének előkészítésére is.

Az 1992-es év számszerű eredményei: a címleírás 8333, a szakozás 8036, az adatrögzítő csoport pedig 8532 mű feldolgozását végezte el. Kiemelkedő eredménynek tekintjük, hogy az előző évi átszervezések eredményeként az adatrögzítő csoport minden korábbi meghaladó mértékben végezte a retrospektív adatrögzítést (a számítógépes adatbázisban még nem szereplő rekordok bevitelét): 11469 rekord bevitele történt meg.

Az első emeleti folyosó födémszerkezetének teljes cseréje és a vele járó egyéb munkálatok komoly mértékben akadályozták mind a katalógusok építését, mind a használatát, de 1993 elejére sikerült a naprakészséget helyreállítanunk.

A szakozó csoport komoly mértékben haladt előre a tárgyszóláncok struktúrájának a számítógépes kereséshez jobban alkalmazkodó átdolgozása útján.

Régi könyveink gyűjteménye feltárásában 1992-ben nagy eredményeket értünk el. Mivel a régi nyomtatványok számítógépes leírását, tárgyszavazását és indexelését viszonylag kevés nemzetközi és hazai kísérlet dokumentálja, elsődleges feladatnak tekintettük annak a rendszernek elméleti és gyakorlati megtervezését, amellyel elvégezhetjük a már publikált címleírásaink számítógépes konvertálását, s folytathatjuk a még fel nem dolgozott 16--19. századi dokumentumok bibliográfiai adatfelvételét. Az elméleti kidolgozással kapcsolatos eredményeket a Pro Renovanda Cultura Hungariae pályázat keretében foglaltuk rendszerbe, a gyakorlati munka során pedig létrehoztunk egy 2000 rekordos régi-könyv mintaadatbázist. Ez utóbbi tartalmazza a már megjelent katalógusok anyagát, kiegészítve a kb. 1000 tételes ún. reformkori könyvanyag adataival.

A folyóiratokat illetően hozzáírásra 1467 kötet került, ebből 162 kötet hírlap volt. 100 archiválásra szánt új kiadványról készült felvétel 299 kötetben. Már 1991-ben megkezdtük, 1992-ben folytattuk a kurrens folyóiratok címadatainak és állományának retrospektív számítógépes bevitelét, továbbá a már nem élő nemzeti anyagunk bevitelét. A nemzeti könyvtárnak 1992-ben is jelentettük az Egyetemünkre járó külföldi tudományos folyóiratok egyéves gyarapodását. Ugyancsak folytattuk az országos retrospektív számbavétel kötelezettségeiből ránk háruló tevékenységet.

Olvasószolgálati tevékenységünk

Az 1991-1992. tanévben könyvtárunkba 6925 új olvasó iratkozott be, ez gyakorlatilag megegyezik a tavalyi számmal (6899). A beiratkozottak megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

	1990	1991	1992
Hallgatók	3806	4416	4449
Oktatók	204	838	842
Városi olvasók	1492	1542	1523
Középiskolások	84	103	111

Mint a tervezett Universitas már valóban működő intézménye, könyvtárunk valójában az egész város egyetemi-főiskolai hallgatóságának szolgálatában állt. Ezt mutatják a beiratkozott hallgatók intézménytípusú megoszlási adatai:

TTK	1007
BTK	1181
JTK	507
SZOTE	389
JGYTF	1329

Olvasótermeinket ez évben 50680 (tavaly: 46475) alkalommal keresték fel olvasóink, a statisztikai megoszlás a következő:

	1990	1991	1992
BTK	21654	23657	24157
TTK	6400	7941	8126
JTK	1277	1924	2444
SZOTE	895	1186	1347
Főisk.	6651	8595	10320

A "saját" hallgatóságot figyelembevéve szembetűnő a joghallgatók arányának emelkedése, hiszen az utóbbi két évben az ő előfordulási számuk az olvasótermekben megduplázódott. A másik erőteljesen növekvő szám a főiskolásoké. Ez az utóbbi három év alatt duplázódott meg. Az olvasótermi 50 ezres forgalom természetesen felveti már, hogy meddig tudunk normális körülményeket biztosítani a növekvő számú hallgatónak. 1992 novemberében a látogatók száma elérte a 7000-es rekordszámot (tavaly még 5000 körüli volt a rekordszám), volt olyan nap, amikor a regisztrált olvasószám csak a könyvolvasótermekben meghaladta a 400-at!

Más statisztikai vetületben az olvasótermi látogatók közül 46394 volt a hallgató, mintegy félezer oktató és 3400 körül alakult az ún. városi olvasók arányszáma. Középszintű diák 422 fordult meg a könyvolvasókban. A könyvtárosi közreműködéssel olvasott dokumentumok száma 7195 volt, ebből 5806 a raktárból felkért kötet. Az Osztrák Könyvtár forgalma is jelentős, kihasználtsága mind oktatói, mind hallgatói szempontból öröndetes. Az olvasótermi állomány cseréje ill. korszerűsítése folyamatosan történik. 515 kötetet állítottunk be a termekbe, ezeknek döntő része új beszerzés volt. Szakreferenci tanácsra, ill. a kötelező jegyzékek feldolgozásával kiegészítő (pót) példányok készültek fénymásolatban a különösen frekvenciált anyagokról. A gyarapodás miatt terjeszkednünk is kellett, ezért az olvasótermi polcrendszeren egy újabb sort "foglaltunk" el. Ezzel kapcsolatosan természetesen az egész állományban "tolatnunk" kellett. A könyvek karbantartása is folyt, 263 kötetetadtunk át a köteteknek. A teremben -- a jobb eligazodás végett -- egységes feliratokat vezettünk be a polcokon, valamint több, a szolgáltatásokkal kapcsolatos tájékoztatót is kifüggesztettünk. Közben új dokumentumtípus is belépett: a nyelvkönyvekhez mellékelte kazettákat szolgáltatjuk, s hozzá fejhallgató magnetofont is tudunk biztosítani. Mindezen anyagok tárolását korszerű és szép, valamint zárható szekrényben tudjuk megoldani. 283 könyvet kiiktattunk, még mindig elsősorban az egykori "ideológiai" területekről.

Az olvasótermi ún. éjszakai kölcsönzés regulálására új szabályzatot készítettünk. 1992-ben összesen 5329 kötetet vittek el esti tanulmányozásra az olvasók.

Folyóirat-olvasótermünkben 17615 (1991: 16103) regisztrált olvasó fordult meg. Raktári kiszolgálásuk 33458 kötetet érintett (1992: 27112). Az olvasóteremben a

zsúfoltság egyre nagyobb, március--április és október--november hónapokban többször fordul elő helyhiány.

Különgyűjteményeink használata az elmúlt évihez hasonló intenzitást mutat, a régi könyvek, mikrofilmek, iskolai értesítők számos kutató és hallgató számára szolgáltak forrásul ill. kutatási anyagul.

Kölcsönzői forgalmunk a beiratkozott olvasók számánál is nagyobb arányban nőtt. A kölcsönzők száma 37632 volt, de még jobban mutatja a növekedést a minden egyes kölcsönzési alkalmat reprezentáló "tasakszám", amely 51406 volt. Ez csaknem 10000-el nagyobb az 1990-esnél, vagyis 2 év alatt a növekedés csaknem 20 százalékos. Közel hasonló a növekedés az egyéb kapcsolódó mutatóknál is: a leadott kérelmek száma 84110 volt (1991: 79044), a teljesítési arány sajnos továbbra is alacsony, mindössze 69 százalék. A teljesítetlen kérések (26146) közül 23124 magyar nyelvű műre vonatkozott (50139 vonatkozó kérésből), 3022 pedig idegen nyelvre (7825 vonatkozó kérésből).

Az adatok és a helyzet elemzése felveti, hogy a munkatársi gárda növelése ill. a körülmények javítása nélkül hosszabb távon tartható-e ez a növekedés. A kölcsönzési struktúrát és a létszámot is át kell gondolni a jövőbeni áthelyezésnél. A teljesítelenségi mutatók elsősorban a társadalomtudományi alapirodalom példányszámproblémáit jelzik, vagyis, hogy nem sikerült hatékonyan működtethető tankönyvgyűjteményt kialakítanunk. Elképzelhető, hogy többlépcsős kölcsönzési határidő bevezetésével némiképpen orvosolni lehetne a helyzetet (pl. 5 napos, 10 napos stb. kölcsönzés).

Az idén ismét rosszabbodott a raktárhelyzetünk: a könyvraktárat illetően mintegy 60.000 kötetet mozgattunk át az új külső raktári épületbe, a Ságvári Gimnázium pincéjébe. Ez sajnos azt is jelzi, hogy közelebbi, Dugonics téri raktárunk egy részéről le kellett mondanunk, így a könyvtár anyagának immár 10 százaléka fizikailag is távoli helyen van.

Könyvtárközi kölcsönzési adataink általánosságban sajnos a tavalyinál rosszabb arányokat mutatnak. Könyvtárunk 725 esetben kért külföldről könyvet (1991: 753), amiből 642-t (1991: 584) kaptunk meg. A teljesítési arány ugyan javult, de az évekkel ezelőtti abszolút számokhoz képest minimum 50 százalékos a csökkenés. Ennek oka többek között az is lehet, hogy a nagyobb tanszéki könyvtárak egyénileg is bonyolítanak könyvtárközi forgalmat. Könyvtárunktól 1682 esetben kértek könyvet könyvtárközi kölcsönzésben (1991: 1551). Ezekre a kérésekre több mint 700 esetben csak a kérés továbbbításával tudtunk válaszolni. Ezt elsősorban az magyarázza, hogy ugyanazt a kötelező irodalmat kérnék könyvtáros közreműködésével a levelező stb. hallgatók, amiből a helyben kölcsönözhető állomány már "elfogyott". A tudományos és főleg helyismereti anyag ennél sokkal nagyobb arányát tudtuk biztosítani.

Tájékoztató munkánkban azzal az immár hagyományosnak mondható módszerrel könnyítettük meg az első évesek beiratkozását és a könyvtári szolgáltatásokkal történő megismerkedését, hogy csoportosan informáltuk őket és személyreszólóan kaptak egy-egy példányt a nyomtatott Könyvtári Kalauz új változatából.

A munkánk alapjául szolgáló kézikönyvtár az előregedés jól látható jegyeit mutatja. A nagyértékű referenzs kézikönyvek beszerzésére legtöbb esetben nem is gondolhatunk, viszont deziderátánkat hatékonyabban kell építenünk, mert a hirtelen alapítványi stb. ajándékozási lehetőségekkel nem mindig tudtunk optimálisan élni. Sajnos még a bibliográfiai kézikönyvtár (amellyel értelemszerűen a referenzs könyvtáros találkozik leggyakrabban) elavultságánál is nagyobb gond, hogy a nehezen kikeresett irodalom helyben való föllelhetősége gyakorlatilag a kivételek közé tartozik. Magyarán nagyon kevés tudományos folyóiratunk van, s minimális a külföldi monografikus beszerzés is. Itt a

pontos bizonyítéka a működési keretek elégtelenségéről a beszámoló általános részében leírt megállapításainknak. A könyvtárközi kölcsönzés országos szervezeti megoldásai és a nyugati föltételek negatív változása (pl. drágul a hagyományos brit BLLD-kapcsolat) sem jelentenek megoldást.

Az olvasószolgálat keretében működő Amerikai Felsőoktatási Információs Központ továbbra is egyike a legjobban működő hazai nemzetközi diákcentrumoknak. A külföldi elismerést jelzi kollégánknak e feladatkörrel kapcsolatos Egyesült Államokbeli hosszabb tanulmányútja is.

Számítógépes informatikai szolgáltatásaink egyre szélesedő körben népszerűek. Az év végén megtettük az előkészületeket arra, hogy próbaüzemű terminálokon elkezdjük szolgáltatni saját 1977 utáni katalógusunk gépesített változatát. Ehhez elkészült a nagygépes szoftver és a PC közti interfész-program is. Továbbra is kedvelt a tájékoztató munkában (nyomatott bibliográfia vagy lemezre letöltött formátumban) a 150.000 rekordot is meghaladó PRESSDOK. Az ajándékozás révén egy Cumulative Book Index-szel gyarapodott CD-ROM állományunkat a tavalyinál sokkalta jobban tudtuk már használni és használtatni (jelenleg 10 fontosabb adatbázis van meg). Ezt elősegítette egy TEMPUS-ajándék eredeti PS2 IBM gép beépített CD olvasóval. Idén már a külföldi könyvtárkatalógusok elérése és azokból való irodalmazás - mondhatni - napi tevékenységgé vált (részben a csökkent értékű referenz állományt is pótlendő). Az év folyamán több tízezres rekordmennyiséget töltöttünk le ill. nyomtattunk ki elsősorban a kaliforniai Melvyl, a Harvard Hollis rendszere segítségével. Ezt a munkát új alapokra helyezte, hogy bekapcsolódtunk a budapesti és nagy vidéki egyetemeket összefogó nagyszámítógépes project, az IBM Initiative munkálataiba, ami zavartalan hálózati kijáratot biztosított egész évben. Az egyetemi számítógépes hálózat néhány szolgáltatásának előkészítésében ill. kivitelezésében is résztvettünk, elsősorban olyanokban, amelyek tájékoztató munkánkkal kapcsolatosak. Így pl. beindult a Current Contents fizikus-kémikus-földtanos anyagának rendszeres hálózati szolgáltatása, megvalósult egy komplett hypertext rendszerű egyetemi elektronikus faliújság, valamint a könyvtár katalógusa gyakorlatilag az egész egyetemi hálózatról elérhető. A számítógépes lehetőségeket többször bemutatókon is népszerűsítettük, külső és egyetemi kollégáknak is gyakran nyújtottunk hálózati ügyekben segítséget.

Az olvasószolgálat munkatársai több egyetemi ill. összkönyvtári rendezvény szervezésében, lebonyolításában vettek részt, így pl. az amerikai VTLS integrált könyvtári rendszer bemutatójának lebonyolításában stb. Könyvtárunk új könyveire ill. az egyes évfordulókra, ünnepekre színvonalas kiállításokon igyekeztünk felhívni a figyelmet.

Egyetemi gyűjteményi munkánk

Az év folyamán állományba vettünk 63 doktori és kandidátusi értekezést, s megkezdtük 1992-től visszafelé haladva a disszertációk számítógépes feldolgozását. Adatbázisban rögzítettük az egyetemi oktatók és kutatók 1990. évi szakirodalmi munkásságának bibliográfiai adatait. Kiadásra készítettük elő az 1990/91-es évkönyvet. Előkészítő munkát végeztünk az egyetemi almanach újabb kötetéhez. Folyamatos sajtófigyelést végeztünk az Egyetemre vonatkozó írások tekintetében, az eredményeket adatbázisban rögzítettük.

Hálózati tevékenységünk

1992-ben hálózati könyvtári tevékenységünk köre 55 tanszéki könyvtárra terjedt ki. Összesen mintegy 200 alkalommal látogattuk meg ezeket a könyvtárakat, szakmai tanácsadás, s konkrét ügyek intézése céljából. Állandó törekvésünk a Központi Könyvtár s az egyes tanszéki könyvtárak közötti aktív munkakapcsolat fenntartása. Meg kell mondanunk, hogy az Egyetem jelen könyvtári rendszerében ez sokszor nagy nehézségekbe ütközik. Az elmúlt év során nem egyszer az is előfordult, hogy tanszéki könyvtárakba szakképzetlen vagy éppen még érettségivel sem rendelkező munkatársat alkalmaztak. Ezek szakmai támogatása igen nagy feladat, különösen akkor, ha csak a tanácsadás módszereivel élhetünk. 1992-ben a Francia és az Olasz, a Spanyol, az Altajisztika és a Szeretlen és Analitikai Kémiai tanszékek könyvtárában, valamint a Herrmann kollégium könyvtárában voltak személyi változások. A legtöbb szakmai segítséget a sorrendben első két könyvtárnak adtuk. Többször kellett tapasztalnunk azokat a nehézségeket, amelyek az oktatói ill. adminisztrátori könyvtároskodásból adódnak, néha még a legelemibb és legszükségesebb információk sem szerezhetők be az ilyen könyvtárakból.

A tagkönyvtárak könyvtárosai részére ez évben is tartottunk szakmai továbbképzést.

A hálózati munka részeként folyamatosan végeztük a Nemzeti Periodika Adabázis építéséhez szükséges hálózati adatok ellenőrzését, valamint a Külföldi időszaki kiadványok a magyar könyvtárakban c. preprint azonosítási munkálatait.

Az elmúlt évben 22 tanszéki könyvtár végezte el a kötelező állományleltározást. A leltárellenőrzés 113.436 kötetet érintett, 28.034.253 Ft értékben. Hiányként 880 kötet jelentkezett, 78.342 Ft értékben.

Történeti és Ókortudományi Szakkönyvtárunk

A Szakkönyvtár könyvbeszerzéseit illetően a magyar nyelvű szakirodalom kellő példányszámú beszerzése egyre nagyobb nehézségekbe ütközik. Az év során bekerülő ajándékként, adományként érkezett anyag ezt az alap gondot enyhíteni sem tudta. Az összes évi beszerzés 1604 kötet volt, ebből a vétel 1394.

A szakkönyvtári állomány retrospektív feldolgozása igen jó ütemben haladt tovább. A Mellon alapítvány segítségével beszerzett számítógépek egyike a Szakkönyvtárba került, a gépi feldolgozás itt is elindult.

Jelentéseinkben visszatér az a megállapítás, hogy a Szakkönyvtár egyik legsúlyosabb problémája a helyhiány. Ez egyaránt vonatkozik a raktári és az olvasótermi férőhelyekre. Megoldást nem csupán a külső raktári tér növelése jelentene, a könyvtárat az adott helyén is bővíteni lenne szükséges.

Társadalomelméleti Szakkönyvtárunk

A Társadalomelméleti Szakkönyvtár eredetileg a Központi Könyvtárról függetlenül 1982-ben jött létre négy tanszék könyvtárának egyesítéséből. Egyetemi tanácsi határozattal 1991-ben az eredeti négy tanszék helyett ma működő Filozófia, Szociológia, Politológia és Közgazdaságtan Tanszékek könyvtári ellátásának feladatával továbbra is megbízva a szakkönyvtárat a Központi Könyvtárhoz csatolták, 1992 január 1-től költségvetési szempontból is a Központi Könyvtár része. A költségvetés az egész

Szakkönyvtárat illetően 210.000 Ft beszerzési keret évente. Ebből még a folyamatosan rendelt folyóiratok sem fizethetők.

A Szakkönyvtár az Egyetem könyvtárai közül szinte mindegyikre jellemző nehézségekkel küzd (mind raktári, mind olvasótermi férőhelyhiány, számítógép, másológép hiánya), a szolgáltatási lehetőségek ezért korlátozottak.

A nehézségeken rövid távon a Központi Könyvtár részévé válás sem tud segíteni, azonban meggyőződésünk, hogy minden nehézség ellenére az Egyetemen belüli könyvtári fejlődési trendnek az egységes szervezetű és költségvetésű könyvtárak rendszere felé kell mutatnia. Ezért a rövid távú nehézségek vállalhatók.

Természetesen továbbra is szükség van arra, hogy azon tanszékek, amelyeket a szakkönyvtárak kiszolgálnak, pályázataik segítségével támogassák e könyvtárak beszerzési tevékenységét.

Reprográfiai tevékenységünk

A fotolaboratórium tevékenységi körében a megrendelők száma 5434 volt, az elvégzett munka összértéke 735.599 Ft. A munka legnagyobb részét a hallgatók által igényelt gyorsmásolatok elkészítése jelentette. Klasszikus fotolaboratóriumi munkát már csak a BTK igényelt, illetve saját állományvédelmünk céljaira készültek mikrofilm- ill. mikrofiche felvételek, ezek ugyanis a nyersanyagárak drasztikus emelkedése miatt egyre drágábbak.

A kötészet 6004 kötést készített, összesen 1.636.255 Ft értékben, a felhasznált anyag összértéke 244.300 Ft volt. A kötészet teljes egy hónapi teljesítményét a nyári viharkárok következtében szükségessé váló könyvrestaurálás kötötte le. A vágások számának nagy mértékű növekedése (az összes katalóguscédula vágása itt történik) szükségessé tette vágási napló felállítását is.

A ruhatáros és takarító csoport a felújítási munkák idején erején felül teljesített.

Tudományos munka

Dr. Aszalós Károly a tárgyszóalkotás és tárgyszórendszerek elméleti kérdéseivel foglalkozott.

Dr. Klukovits Lajosné dr. folytatta anyaggyűjtését a Márki Sándor és Dézsi Lajos tudományos munkásságát feltáró személyi bibliográfiákhoz.

Dr. Kokas Károly a nemzetközi számítógépes hálózatok nyilvános információforrásai és az integrált könyvtári rendszerek c. témával foglalkozott, ebben a tárgykörben előadásokat, konzultációkat tartott, ill. szakértőként működött közre.

Dr. Kormányos András Vedres István életének és munkásságának bibliográfiai anyagát gyűjtötte.

Dr. Mader Béla a számítógépes integrált könyvtári rendszerek szervezési és menedzselési kérdéseivel valamint egyetemi könyvtárpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

Dr. Mader Béláné dr. a számítógép könyvtári alkalmazása és a dokumentumleírás kapcsolatával foglalkozó vizsgálódásait folytatta.

Dr. Szentirmai László a hallgatói időmérlegek többszemponútú elemzését folytatta.

Tandori Mária folytatta William Pitt parlamenti pályafutása c. doktori értekezése írását.

Dr. Varga András kiadásra készítette elő A szegedi egyházi könyvtárak története c. monográfiát.

Vida Andrea folytatta a Fűszer- és gyógynövényhasználat az ókorban, Plinius és Apicius művei alapján c. doktori értekezése írását.

Publikációs tevékenység

BAKONYI Géza: Kardex számítógépen. = Csongrád megyei Könyvtáros, 24. 1992. 1--2. sz. 12--15. p.

BAKONYI Géza -- Kokas Károly -- Drótos László: Információforrások a hálózaton. Tanfolyami jegyzet. Szeged -- Miskolc, 1992. 221 p.

KLUKOVITSNÉ PARÓCZY Katalin: Márki Sándor szakirodalmi munkássága. Bibliográfia. Összeáll. -- --, Ráczy Béláné, Szabó Éva. Szerk. Monok István. Szeged, 1992. Scriptum. 147 p. /Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Bibliothecaria. Tom. 12. Fasc. 1./

KOKAS Károly: Könyv és könyvtár a XVI--XVII. századi Kőszegen. Szeged, 1992. 50 p. /Olvasmánytörténeti Dolgozatok.3./

KOKAS Károly: A könyvtáros elektronikus környezete. = Könyvtári Figyelő, 1991. 4. sz. 577--587. p.

KOKAS Károly: Az öreg nem szerette a tv-t. Computerized videokatalogus távirányítóval. = Látóhatár, 1992. 2. sz. 18--26. p. (Utánközlés a Pompei-ből.)

KOKAS Károly: Catching up in Library Information Technology in East-Europe: Hungary. = S.T.S. Electronic Communications. Issues in Science and Technology Librarianship. 1992. No. 1 (March) (lines 955--1051.)

KOKAS Károly: Új integrált könyvtári rendszerek a hazai piacon. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1992. 7--8. sz. 311-332. p.

MADER Béla: JANET. Számítógépes hálózat az angliai felsőoktatási könyvtárak között. = Könyvtári Figyelő, 1992. 3. sz. 504--509. p.

MADER Béla: Hazai könyvtárak az átalakulás időszakában. = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 1992. 10. sz. 435--440. p.

MADER Béla: Funding the change in a time of constraint. [Angol nyelvű előadás a LIBER 1992. évi kongresszusa plenáris ülésén. Bp. 1992. július 1--3.] 13 p.

MADER Béla: The libraries for higher education in Szeged. Present situation and plans for the future. (A case study). Szeged, 1992. 24 p.

MOLNÁR János: Legyenek elszeparálva. Riport. = Egyház és Világ, 1992. III. évf. 6. sz.

MOLNÁR János: Tékázé -- versciklus. = Szegedi Egyetem, 1992. 11. sz.

MONOK István: A Bibliotheca Zriniana története és állománya. -- History and stock of the Bibliotheca Zriniana. Írták és összeáll. Hausner Gábor, Klaniczay Tibor, Kovács Sándor Iván, -- --, Orlovsky Tibor. Szerk. Klaniczay Tibor. Bp. 1992. 628 p. /Zrínyi Könyvtár.4./

MONOK István: A könyves kultúra. XIV/XVII. század. I. Válogatás az angolszász szakirodalomból. A tanulmányokat válogatta, a jegyzeteket írta: -- --, Szabó Enéh. Szeged, 1992. 287 p.

MONOK István: Az első magyar ars historica: Szamosközy István Giovanni Michaele Bruto történetírói módszeréről (1594/1598). Ford. Balázs Mihály, -- --, Tar Ibolya. Lymbus. Művelődéstörténeti Tár. IV. Szeged, 1992. 49--86. p. Klly.: A Lymbus Füzetei.27.

MONOK István: Die Bibliothek Sambucus. Nach der Abschrift von Pál Gulyás. Einleitung v. Péter Ötvös. Bibliographie v. András Varga. Hrsg. v. István Monok. Szeged, 1992. 281 p.

MONOK István: Könyvkatalógusok és könyvjegyzékek Magyarországon 1526/1720. Forrástipológia, forráskritika, forráskiadás. Kandidátusi értekezés tézisei. Szeged, 1992. 11 p.

MONOK István: A magyar irodalom és irodalomtudomány bibliográfiája 1985. Szerk. Dobó Katalin. [Lektorálta -- --.] Bp. 1992.

MONOK István: A magyar irodalom és irodalomtudomány bibliográfiája 1986. Szerk. Dobó Katalin. [Lektorálta -- --.] Bp. 1992.

MONOK István: Magyarországi magánkönyvtárak II. 1588/1721. Sajtó alá rend. Farkas Gábor, Varga András, Katona Tünde, Latzkovits Miklós. Szerk. -- --. Szeged, 1992. XIII, 374 p. /Adattár XVI--XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 13/2./

MONOK István: Márki Sándor szakirodalmi munkássága. Bibliográfia. Összeáll. Klukovitsné Paróczy Katalin, Rácz Béláné, Szabó Éva. Szerk. -- --. Szeged, 1992. /Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Bibliothecaria. Tomus 12. Fasc. 1./

MONOK István -- Németh Noémi: Isaac Basire könyvei a nagyenyedi református kollégium könyvtárában (1679--1680). = Magyar Könyvszemle, 1992. 256--264. p.

MONOK István: Szamosközy István: Analecta lapidum (1593). Inscriptiones Romanae Albae Juliae et circa locorum (1598). Sajtó alá rend. Balázs Mihály. Szerk. -- --. Szeged, 1992. 204 p. /Adattár XVI--XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 33./

MONOK István: A Zsámboky-könyvtár katalógusa. Gulyás Pál olvasatában. Bev. Ötvös Péter. Bibliográfia: Varga András. Szerk. -- --. Szeged, 1992. 281 p. /Adatok XVI--XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 12/2./

- NAGYMIKLÓSI Erzsébet: Osztrák különgyűjtemény az Egyetemi Könyvtárban. = Csongrád Megyei Könyvtáros, 1991. 3--4. sz. 132--134. p.
- PINTÉR Tibor: Gyökértől a virágig. = Átjáró. Bp. 1990, Kráter K. 81 p.
- PINTÉR Tibor: Ítélet. (Tárca.) = Börtön Újság, 1992. ápr. 17. 3. sz. 10. p.
- PINTÉR Tibor: Napóra. (Elbeszélés.) = Vigilia, 1992. 6. sz. 442--443. p.
- PINTÉR Tibor: Petrus Ceelen: Rácsok mögött. (Versek.) Ford. -- --. Szeged, 1992. Magyar Börtönpasztorációs Társaság. 95 p.
- PINTÉR Tibor: Rejtélyes világ. Búvártúra Szegedről a horvátországi Adriára. = Délmagyarország, 1992. szept. 26. 227. sz. 9. p.
- RÁCZ Béláné: Márki Sándor szakirodalmi munkássága. Bibliográfia. Összeáll. Klukovitsné Paróczy Katalin, Szabó Éva, -- --. Szerk. Monok István. Szeged, 1992. Scriptum. 147 p. /Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominate. Acta Bibliothecaria. Tom. 12. Fasc. 1./
- SZABÓ Éva: Márki Sándor szakirodalmi munkássága. Bibliográfia. Összeáll. Klukovitsné Paróczy Katalin, RácZ Béláné, -- --. Szerk. Monok István. Szeged, 1992. Scriptum. 147 p. /Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Bibliothecaria. Tom. 12. Fasc. 1./
- (SZABÓ Éva:) Az egyetem oktatóinak és tudományos munkatársainak 1990-ben publikált szakirodalmi munkássága. (Összeáll. -- --.) = A József Attila Tudományegyetem Évkönyve. 1990/91. Szeged, 1992. 190--295. p.
- SZENTIRMAI László: Der Student, das Lesen und die Bibliothek. = Wissenschaft und Bibliothek. Prof. dr. phil. habil. Joachim Dietze anlässlich seines 60. Geburtstages gewidmet. Halle/Saale, 1992. 16--21. p. /Arbeiten aus der Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt in Halle a.d. Saale. Bd. 38./
- SZENTIRMAI László: A József Attila Tudományegyetem Évkönyve. 1990/91. (Kiad. Róna-Tas András. Szerk. biz. Ketskemény István, Maróti Egon, Szentpéteri István, -- --.) Szeged, 1992. (JATEPress). 295 p.
- VARGA András: Régi könyveink és kézirataink katalógusai. A szegedi minoriták könyvtára. Szeged, 1991. 64 p. /Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Bibliothecaria. Tom. 11. Fasc. 4./
- VARGA András: Magyarországi magánkönyvtárak II. 1588/1721. Sajtó alá rend. Farkas Gábor, -- --, Katona Tünde, Latzkovits Miklós. Szerk. Monok István. Szeged, 1992. XIII, 374 p. /Adattár XVI--XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez. 13/2./

Társadalmi tevékenység

Dr. Bakonyiné dr. Ficzkó Ildikó szakszervezeti bizalmi feladatot látott el 1992 márciusáig.

Horváth Gézáne szakszervezeti bizalmi-helyettes.

Kecskeméti Jánosné szakszervezeti bizalmi.

Keresztes Magdolna szakszervezeti bizalmi, a könyvtári FDSz kultúrfelelőse.

Dr. Klukovits Lajosné dr. szakszervezeti bizalmi, bér- és munkaügyi felelős, a JATE FDSz titkárhelyettese.

Dr. Kokas Károly az Egyetemi Tanács, az Egyetemi Reformbizottság és a MTA Régi könyv- és bibliográfiai bizottságának tagja.

Dr. Mader Béla a Körösi Csoma Társaságnak, a MKE Könyvtörténeti és Bibliográfiai Bizottságának, a JATE Költségvetési Bizottságának tagja, az Egyetemi Tanács állandó meghívott résztvevője.

Dr. Mader Béláné dr. az FDSz JATE Szakszervezeti Bizottságának tagja, az SzB szociálpolitikai felelőse, az MKE tanácsának tagja, a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete vezetőségi tagja, az MKE Gépesítési és Osztályozási Szekciójának tagja.

Dr. Németh Jenőné szakszervezeti bizalmi és a Könyvtár munkavédelmi felelőse.

Dr. Rácz Béláné dr. a könyvtári szakszervezeti bizalmi testület gazdasági felelőse.

Szabó Enéh a könyvtári FDSz számvizsgáló bizottságának elnöke.

Szántai Kis Ágnes szakszervezeti bizalmi-helyettes.

Dr. Varga András a könyvtári FDSz elnöke.

Waitz Erika szakszervezeti bizalmi feladatot látott el 1992 márciusától.

Képzés, továbbképzés

Dr. Bakonyiné dr. Ficzkó Ildikó 1992. május 2. és május 28. között az Egyesült Államokban továbbképző programon vett részt (Overseas Educational Adviser Training Program).

Kecskeméti Jánosné, Dr. Koczka Katalin, Túri Ferencné részt vett a Könyvtár és az Egyetemi Számítóközpont által közösen szervezett MicroISIS tanfolyamon.

Dr. Ötvös Péterné a JGyTF könyvtár kiegészítő szakán befejezte a második tanévet és megkezdte az utolsó félévét. 1992. július 20. és szeptember 19. között TEMPUS ösztöndíjjal Angliában tartózkodott (University of Hull, The Brynmor Jones Library).

Szabó Enéh 1992. május 4. és június 26. között TEMPUS ösztöndíjjal Franciaországban (École Nationale Supérieure de Sciences de l'Information et des Bibliothèques, Villeurbanne) könyvtári informatikát, állománygyarapítást, szakreferensi munkát és a nemzetközi cserét tanulmányozta.

Tandori Mária 1992. május 4. és június 26. között TEMPUS ösztöndíjjal Belgiumban tartózkodott (Universite Libre de Bruxelles, Bruxelles) és a számítógépes könyvtári feldolgozást tanulmányozta.

Wagner Gyöngyi a JATE BTK latin levelező tagozatán egyszerre végezte a IV. és V. évet.

Oktatómunka

Dr. Bakonyi Géza az Olasz Nyelv és Irodalom Tanszéken előadásokat tartott és szemináriumot vezetett a 20. századi olasz irodalomból. A JGyTF Könyvtárudományi Tanszékén A modern információtechnológia a könyvtárakban címmel előadásokat tartott III. és IV. éves hallgatóknak.

Dr. Bakonyiné dr. Ficzkó Ildikó 1992. március 15-én és november 11-én TOEFL-vizsgát; könyvtári asszisztens hallgatóknak előadást a felsőoktatási könyvtárról; angol szakos hallgatóknak szakirodalmi bevezető órát és I. éves könyvtárszakos hallgatóknak könyvtárhasználati bevezető órát; a hálózat könyvtárosainak pedig angliai tanulmányútjáról beszámolót tartott.

Dr. Klukovits Lajosné dr. a JGyTF könyvtáros levelező tagozatán társadalomtudományi tájékoztatást tanított.

Dr. Mader Béla szemináriumokat vezetett a JATE BTK-n Nemzettudat a reformkori magyar irodalomban és Művelődés, kultúra, irodalom a reformkorban cím-

mel. A JGyTF könyvtáros szakán nappali és levelező hallgatóknak több szaktárgyat oktatott. Az egyetemi újságíróképzés keretében előadást tartott A magyar sajtó története 1848-ig címmel.

Molnár János a JATE BTK-n szemináriumi előadást tartott a 80-as évek romániai ellenzékéről, a Debreceni Református Teológiai Akadémia Szegedi Vallás tanári Tan-
székén egyetemes és magyar egyházháztörténetet adott elő.

Dr. Ötvös Péterné 1992. március 15-én TOEFL-vizsgát tartott.

Dr. Rácz Béláné dr. a JGyTF könyvtáros levelező és kiegészítő szakán Tájékoztató a természet- és alkalmazott tudományok területén c. tárgykörben tartott előadásokat.

Dr. Szentirmai László a Somogyi Könyvtár szervezésében működő könyvtári asszisztens képzés keretében az Olvasásismeret c. stúdiumot vezette.

Tandori Mária a BTK-n szemináriumot vezetett III. éves történelem szakos hallgatóknak a brit birodalom a 17--20. századi történetéről.

Török János történelmet tanított a Karolina Katolikus Gimnáziumban.

Dr. Varga András könyvtár szakos hallgatóknak szemináriumot tartott a régi könyvek címléírása és indexelése, valamint a régi könyvek számítógépes feldolgozása tárgykörben.

Személyi változások, események:

Eltávozott Könyvtárunkból: Dr. Varga Andrásné Magyar Márta csoportvezető 1992. május 1-től a Rectori Hivatal munkatársa lett.

Előléptetés: A Könyvtár igazgatója 1992. január 1-i hatállyal dr. Varga András főmunkatárssá, dr. Aszalós Károlyt és dr. Varga Andrásné Magyar Mártát csoportvezetővé nevezte ki.

Új munkatársak, kinevezések: A Könyvtár igazgatója Fogas Pálnét 1992. április 1-től takarító--ruhárosnak a 3566-os kulcsszámra, Siketné Tolnai Zsuzsát (áthelyezés révén a Családi Intézettől) 1992. május 4-től irodavezetővé a 3525 III. kulcsszámra, Laczkó Sándort az Egyetemi Tanácsnak a Dokumentumtárat és munkatársát a Könyvtárhoz csatoló döntése alapján 1992. szept. 1-től a 3527 III kulcsszámra, könyvtárosnak nevezte ki.

Kitüntetések, jutalmazások: Az 1992. évi Pauer-alapítványi díjat Dobó Istvánné, Kovács Piroska és Varga Ferencné munkatársak kapták.

Nemzetközi személyi kapcsolatok, látogatások

Dr. Bakonyiné dr. Ficzkó Ildikó, Dr. Ötvös Péterné, Szabó Enéh és Tandori Mária a képzés, továbbképzés fejezetben említett ösztöndíjai nagyban hozzájárultak nemzetközi kapcsolataink fejlesztéséhez.

Dr. Mader Béla és dr. Szentirmai László Bécsben, a Minerva könyv- és folyóirat szállító céggel folytatott tárgyalásokat 1992 júniusában.

Dr. Mader Béla a könyvtári TEMPUS-projekt első szakaszának zárótárgyalásain vett részt 1992. augusztus végén, Prágában.

Dr. Nagymiklósi Erzsébet az Osztrák Könyvtárosegyesület meghívására szeptember 29-től október 3-ig részt vett a 22. osztrák könyvtáros konferencián Eisenstadtban.

Dr. Varga András 1992. okt. 15--27. között az Osztrák Nemzeti Könyvtárban folytatott ösztöndíjas kutatásokat.

Március 22--29. között a Könyvtár TEMPUS projektje keretében nálunk tartózkodott a Brüsszeli Egyetemről Christine Lanners.

A VTLS integrált számítógépes rendszer képviselői (Jack Bazuzi és Barnett Serchuk) a Könyvtár szervezésében 1992. áprilisában első magyarországi bemutató konferenciájukat tartották.

Ugyancsak áprilisban tárgyalásokat folytattunk a Könyvtárunkat meglátogató angliai Burchell and Martin Ltd igazgatójával, S. Martin kisasszonnyal.

Május 4-én Martin C. Barnds professzor az amszterdami egyetem újkori egyetemes történeti tanszékének tanára tett nálunk látogatást.

Június 10-én az Angol Tanszék TEMPUS szerződése keretében Könyvtárunkban workshop-ot tartottunk a könyvtár szerepe az oktatás és a kutatás támogatásában címmel. A workshop külföldi résztvevői a Sussexi Egyetemről dr. Ladislaus Löb és dr. Michael J. Hawkins professzorok, a Göttingeni Egyetemről dr. Fritz Naumann és dr. John Coates professzorok és Sabine Günther végzős hallgató.

Június 25-én meglátogatta Könyvtárunkat és az angliai Law Society könyvadományát adta át a társaság képviselője, Fiona Mackenzie.

Látogatóként érkezett, s szakmai konzultáció résztvevőiként távozott a dániai Aalborg egyetemi könyvtárának két munkatársa, szintén júniusban.

Október 5--10-e között a fennálló tudományos és személyi kapcsolatok kertében 5 napos tanulmányúton vett részt Könyvtárunkban a Hallei Egyetemi Könyvtár munkatársa, Dr. Dorothea Gerlach.

A KÖNYVTÁR ÉVI ADATAI

I. Állomány	1991	1992
1. Összállomány		
a) könyv		
aa) Központi Könyvtár	560 235	568 788
ab) Tört. Szakkönyvtár	66 340	67 944
ac) Társ. Szakkönyvtár	-	60 639
összesen	626 575	697 371
b) periodika		
ba) Központi Könyvtár	175 605	177 066
bb) Tört. Szakkönyvtár	8 791	8 803
bc) Társ. Szakkönyvtár	-	3 870
összesen	184 396	189 747
c) egyéb		
ca) Központi Könyvtár	33 401	37 311
cb) Tört. Szakkönyvtár	779	1 860
cc) Társ. Szakkönyvtár	-	429
összesen	34 180	39 600
ebből		
mikrofilm, mikrofiche, dia		
a) Központi Könyvtár	6 869	6 869
b) Tört. Szakkönyvtár	779	779
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	7 648	7 648
kézirat		
a) Központi Könyvtár	22 689	22 689
b) Tört. Szakkönyvtár	-	-
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	22 689	22 689
doktori értekezés		
a) Központi Könyvtár	3 064	3 127
b) Tört. Szakkönyvtár	-	-
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	3 064	3 127
szakdolgozat		
a) Központi Könyvtár	-	4 626
b) Tört. Szakkönyvtár	-	1 081
c) Társ. Szakkönyvtár	-	429
összesen	-	6 136

A Központi Könyvtár összállománya	769 241	783 165
A Tört. Szakkönyvtár összállománya	75 910	78 607
A Társ. Szakkönyvtár összállománya	-	64 938
Összes állomány	845 151	926 710

2. Teljesen feldolgozott állomány 1991   1992

a) könyv		
aa) Központi Könyvtár	560 235	568 788
ab) Tört. Szakkönyvtár	34 656	38 893
ac) Társ. Szakkönyvtár	-	60 639
összesen	594 891	668 320

b) periodika		
ba) Központi Könyvtár	175 605	177 066
bb) Tört. Szakkönyvtár	-	-
bc) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	175 605	177 066

c) egyéb		
mikrofilm		
a) Központi Könyvtár	6 869	6 869
b) Tört. Szakkönyvtár	-	-
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	6 869	6 869

kézirat		
a) Központi Könyvtár	5 584	5 600
b) Tört. Szakkönyvtár	-	-
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	5 584	5 600

doktori értekezés		
a) Központi Könyvtár	-	3 127
b) Tört. Szakkönyvtár	-	-
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	-	3 127

szakdolgozat		
a) Központi Könyvtár	-	4 626
b) Tört. Szakkönyvtár	-	1 081
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	-	5 707

Teljesen feldolgozott állomány

a) Központi Könyvtár	748 113	766 076
b) Tört. Szakkönyvtár	34 656	39 974
c) Társ. Szakkönyvtár	-	60 639
összesen	782 769	866 689

3. Részben feldolgozott állomány

a) könyv		
aa) Központi Könyvtár		
ab) Tört. Szakkönyvtár	31	235
ac) Társ. Szakkönyvtár		
összesen	31	235
b) periodika		
ba) Központi Könyvtár		
bb) Tört. Szakkönyvtár	4 600	4 600
bc) Társ. Szakkönyvtár		
összesen	4 600	4 600
c) egyéb		
ca) Központi Könyvtár	17 322	17 089
cb) Tört. Szakkönyvtár	1 029	
cc) Társ. Szakkönyvtár		
összesen	18 351	21 924

Részben feldolgozott összes állomány

a) Központi Könyvtár	17 322	17 089
b) Tört. Szakkönyvtár	5 660	235
c) Társ. Szakkönyvtár	-	-
összesen	22 882	17 324

4. Feldolgozatlan állomány

a) könyv		
aa) Központi Könyvtár		
ab) Tört. Szakkönyvtár	31 684	28 816
ac) Társ. Szakkönyvtár		
összesen	31 684	28 816
b) periodika		
ba) Központi Könyvtár		
bb) Tört. Szakkönyvtár	4 151	4 203
bc) Társ. Szakkönyvtár		3 870
összesen	4 151	8 073
c) egyéb		
ca) Központi Könyvtár		
cb) Tört. Szakkönyvtár	779	779
cc) Társ. Szakkönyvtár		429
összesen	779	1 208

Feldolgozatlan összes állomány

a) Központi Könyvtár	-	-
b) Tört. Szakkönyvtár	36 614	33 798
c) Társ. Szakkönyvtár	-	4 299
összesen	36 614	38 097

5. Központi könyvtári költségvetési forrásból állománygyarapításra fordított összeg

1992

a) könyv	
aa) Központi Könyvtár	1.217.284,20
ab) Tört. Szakkönyvtár	16.575,00
ac) Társ. Szakkönyvtár	173.439,00
összesen:	1.407.298,20

b) periodika

ba) Központi Könyvtár	2.285.268,51
bb) Tört. Szakkönyvtár	439.463,42
bc) Társ. Szakkönyvtár	146.398,50
összesen	2.871.130,43

c) egyéb

ca) Központi Könyvtár	19.981,00
cb) Tört. Szakkönyvtár	2.500,00
cc) Társ. Szakkönyvtár	-
összesen	2.481,00

Az állománygyarapításra fordított teljes összeg:

a) Központi Könyvtár	3.522.533,71
b) Tört. Szakkönyvtár	458.538,42
c) Társ. Szakkönyvtár	319.837,50
összesen	4.300.909,63

II. A Könyvtár gyarapodása. A gyarapodás megoszlása

1991

1992

1. Gyarapodás	EK	TöK	TÁK	Össz.	EK	TöK	TÁK	össz.
a) módja								
aa) könyv								
vétel	1830	991	-	2821	1898	1394	936	4228
ajándék	2036	216	-	2252	1615	167	148	1930
csere	605	-	-	605	649	9	-	658
köteles	4056	-	-	4056	4263	27	-	4290
egyéb	101	4	-	105	128	7	-	135
összesen	8628	1268	-	9896	8553	1604	1084	11241

3. Részben feldolgozott állomány

1991

Feldolgozatlan összes állomány

1992

1. Gyarapodás	EK	TöK	TáK	Össz.	EK	TöK	TáK	Össz.
ab) periodika								
vétel	1028	115	-	1143	744	118	73	935
ajándék	347	20	-	367	263	20	-	283
csere	355	18	-	373	257	18	-	275
köteles	392	-	-	392	197	-	-	197
összesen	2122	153	-	2275	1461	156	73	1690
b) gyarapodás szakok szerint								
ba) könyv								
0	619	23	-	642	536	33	19	588
1/2	811	8	-	819	751	61	345	1157
3K	3	-	-	3	-	-	-	-
3	1607	10	-	1617	1711	69	659	2439
5	826	-	-	826	700	-	-	700
6	580	-	-	580	478	2	-	480
7	388	11	-	399	366	36	-	402
80	832	39	-	871	828	30	-	858
8	1782	93	-	1875	1762	59	-	1821
9	1180	1084	-	2264	1421	1314	61	2796
összesen	8628	1268	-	9896	8553	1604	1084	11241
bb) periodika								
0	562	24	-	586	421	24	-	445
1/2	94	3	-	97	41	3	-	44
3K	-	-	-	-	-	-	-	-
3	470	15	-	485	270	15	-	285
5	111	-	-	111	122	-	-	122
6	268	-	-	268	145	-	-	145
7	80	2	-	82	51	2	-	53
80	64	23	-	87	40	23	-	63
8	256	5	-	261	231	5	-	236
9	217	81	-	298	140	84	-	224
összesen	2122	153	-	2275	1461	156	73	1690
c) gyarapodás nyelvek szerint								
ca) könyv								
magyar	4612	1031	-	5643	5130	1426	979	7535
orosz	98	1	-	99	73	-	-	73
angol	1936	44	-	1980	1743	87	6	1836
német	801	37	-	838	598	47	33	678
francia	584	27	-	611	275	7	66	348
egyéb	597	128	-	725	734	37	-	771
összesen	8828	1268	-	9896	8553	1604	1084	11241

cb) periodika								
magyar	1213	66	-	1279	829	66	59	954
oroszl	173	7	-	180	118	4	2	124
angol	394	20	-	414	263	20	5	288
német	184	14	-	198	120	18	4	142
francia	59	8	-	67	105	16	2	123
egyéb	99	38	-	197	26	32	1	59
összesen	2122	153	-	2275	1461	156	73	1690

d) egyéb gyarapodás

kézirat		8	-	-	8			
dr. ért.		74	-	-	74			
mikrofilme, mfilm		2	-	-	2			
összesen		84	-	-	84			

2. Engedélyezett törlés

				1991	1992
a) könyv				-	-
aa) Közp. Könyvtár				-	-
ab) Tört. Szakkönyvtár				4494	4494
összesen				4494	4494
b) periodika				-	-
ba) Közp. Könyvtár				-	-
bb) Tört. Szakkönyvtár				-	-
összesen				-	-

III. Cserekapcsolatok

1. Ország

összesen		31
----------	--	----

2. Intézmény

összesen		289
----------	--	-----

3. Csereforgalom

		Kiküldés		Átvétel	
		1991	1992	1991	1992
könyv		518	117	1233	981
periodika		659	173	1698	1282

4. Gyűjtőkörünkbe nem tartozó csereanyagból, kötelezpéldányokból, duplumokból átadás más könyvtáraknak, ill. intézményeknek

		1991	1992
intézmények száma		49	51
átadott művek száma			2425
a) könyv			405
b) periodika			2820
összesen			2820

IV. A Könyvtár feldolgozó munkája

1. Részletes feldolgozás

	1991		1992	
	feldolgozás	adat-bevitel	feldolgozás	adat-bevitel
Központi Könyvtár				
a) könyv				
címleírás, szakozás, tárgyszavazás				
Központi Könyvtár részére	6429	6355	6998	6998
a hálózat részére	521	569	519	519
összesen	6950	6924	7517	7517
Retrospektív adatbevitel	-	-	-	11469
b) periodika		1991	1992	
ba) új felvétel		285	299	
bb) rekatalogizálás		1727	1200	
összesen		2012	1499	
c) doktori értekezések				
ca) címleírás			63	
d) egyetemi bibliográfia				
Tört. Szakkönyvtár				
a) könyv				
címleírás, rekatalogizálás			4237	
b) periodika új felvétel			-	
c) szakdolgozatok, disszertációk			1081	
Társ. Szakkönyvtár				
a) könyv				
címleírás, rekatalogizálás			1084	
b) periodika új felvétel			-	

2. Egyszerűsített feldolgozás

	feldolgozás	adat-bevitel	feldolgozás	adat-bevitel
Központi Könyvtár				
a) könyv (T0 anyag)	944	975	902	902
b) periodika (hozzáírás)		1991	1992	
		1837	1162	
c) kézirat		117 irat	-	
		3675 fol.	-	
d) jogi szakdolgozatok		-	4626	

V. Olvasóforgalom

	1991			1992		
	EK	TöK	TáK	EK	TöK	TáK
1. Beiratkozás						
a) a beiratkozott olvasók száma	6899	926	-	6925	971	3011
b) megoszlásuk						
ba) egyetemi, főiskolai hallgató ebből	4416	691	-	4449	731	2960
bölcészesszakai	1077	691	-	1181		
ttkari	1143	-	-	1007		
jogász	509	-	-	507		
orvostan- és gyógyszerészhallgató	357	-	-	389		
tanárképző főiskolás	1304	-	-	1329		
egyéb főiskolás	26	-	-	36		
bb) egyetemi oktató, dolgozó	838	235	-	842	240	51
bc) városi olvasó	1542	-	-	1523		
bd) középiskolai tanuló	103	-	-	111		

	1991			1992		
	EK	TöK	TáK	EK	TöK	TáK
2. Helyben olvasás						
a) helyben olvasók száma						
aa) könyvolvasóban	46475	11850	-	50680	13240	3200
ab) folyóirat-olvasóban	16103	-	-	17615		
összesen	62578	11850	-	68295	13240	3200
b) helyben olvasott kötetek száma						
ba) könyvolvasóban	170000	11000	-	170000	14500	9600
bb) folyóirat-olvasóban	50000	-	-	50000	-	-
összesen	220000	11000	-	220000	14500	9600
c) raktárból kért kötetek száma						
ca) könyvolvasóba	4845	7840	-	5806		
cb) folyóirat-olvasóba	27112	-	-	33458		
összesen	31957	7840	-	39264		

3. Könyvkölcsönzés

a) kölcsönzők száma	35373	4978	-	37632	5640
b) kölcsönzött kötetek száma	57200	7372	-	57964	11230

A kurzívval szedett adatok becült értékek

4. Könyvtárközi kölcsönzés

	1991	1992
a) a Könyvtár kért	753	725
b) a Könyvtár megkapott ebből	584	642
külföldről közvetlenül	-	-
külf.-ről közvetítéssel	266	257
c) a Könyvtártól kértek	1551	1682
d) a Könyvtár megküldött ebből	718	950
külföldre közvetlenül	-	-
külföldre közvetítéssel	57	48

VI. Reprográfia és kötészet**1. Reprográfia**

a) negatív film	6	110
b) negatív film, tónusos	177	-
c) mikrofiche	4456	1938
d) nagyítás	1062	1049
e) gyorsmásolat	192742	158614

2. Kötészet

	1991	1992
a) kötészeti munka a Központi Könyvtár részére		
aa) I. oszt. kötés	2284	1307
ab) II. oszt. kötés	971	1390
ac) egészvászson kötés	19	16
ad) hírlapkötés	137	228
összesen	3411	2941
ae) kartonálás	459	204
af) dobozkészítés	406	676
b) kötészeti munka az egyetemi intézetek részére		
ba) I. oszt. kötés	1020	925
bb) II. oszt. kötés	-	46
bc) egészvászson kötés	121	94
bd) hírlapkötés	13	52
összesen	1154	1117

VIII. A Könyvtár létszámhelyzete az 1992. december 31-i állapot szerint:

1. A rendszeresített állásban lévő dolgozók megoszlása kulcsszám szerint:

Megnevezés	Kulcs- szám	Fokozat	Létszám	Összesen
igazgató	3501		1	1
igazgatóhelyettes	3502		1	1
osztályvezető	3503		3	3
csoporthoz vezető	3521	IV	5	
	3524	IV	1	
	3525	III	1	
		III	1	
			8	
főmunkatárs	3522		9	9
egyetemi főkv. táros	3523	IV	6	
	3524	IV	2	
			8	
egyetemi könyvtáros	3523	III	3	
		II	3	
	3524	II	1	
	3525	IV	1	
		III	3	
		II	1	
	3526	IV	4	
		III	1	
	3527	IV	1	
		III	2	
			20	
raktáros, ügyint.	3541	I	2	
	3542	I	1	
	3543	II	1	
	3545	II	1	
			5	
műhelyvezető	3561		2	2
szakmunkás	3562		4	
	3563		3	
			7	
brigádvezető	3564		1	
k.beo.h.segéd	3564		3	
			4	

2. A főfoglalkozású könyvtárosi munkakörben dolgozók megoszlása iskolai végzettségük és könyvtárosi szakképzettségük szerint:

Könyvtárosi szakképzettség	Egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkezik	Középiskolai	Összesen
egyetemi	23		23
főiskolai	11	-	11
középfokú	1	-	1
könyvtárkezelő	-	8	8
alapfokú	12	-	12
összesen	47	8	55

3. A rendszeresített állásban lévő dolgozók névsora az 1991. december 31-i állapot szerint:

Név	Kulcsszám	Beosztás
IGAZGATÁS		
igazgató:		
dr. Mader Béla	3501	igazgató
helyettese:		
dr. Szentirmai László	3502	igazgatóhelyettes
főmunkatársak:		
dr. Bakonyi Géza	3522	számítógépes rendszerfőnök
dr. Klukovits Lajosné dr.	3522	hálózati felelős
Kunos Miklósné dr.	3522	leltárell. ügyintéző
irodavezető:		
Siketné Tolnai Zsuzsanna	3525 III	irodavezető
szereződéses munkatárs:		
Király Sándor	3564	kézbesítő
Történelmi és Ókortudományi Szakkönyvtár		
csoportvezető:		
Tandori Mária	3521 IV	a szakkönyvtár vezetője
főmunkatárs:		
dr. Pelsőczy Györgyi	3522	a szakkönyvtár könyvtárosa
munkatárs:		
Vida Andrea	3526 III	a szakkönyvtár könyvtárosa
Wagner Gyöngyi	3527 III	a szakkönyvtár könyvtárosa
Társadalomelméleti Szakkönyvtár		
csoportvezető:		
Vassné Prágai Mária	3524 IV	a szakkönyvtár vezetője
munkatársak:		
Kissné Nyíri Gizella	3526 IV	a szakkönyvtár könyvtárosa
Pintér Éva	3524 IV	a szakkönyvtár könyvtárosa
Szalai Anikó	3527 IV	a szakkönyvtár könyvtárosa

ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÓ OSZTÁLY

osztályvezető:

dr. Sebesi Judit

3503

osztályvezető

főmunkatárs:

Szabó Enéh

3522

a nemzetk. csere ügyintézője

munkatársak:

Engelhardt Mária

3523 II

könyvszerelő, leltározó

dr. Horváthné Csertő Margit

3524 II

állományellenőr

Kecskeméti Jánosné

3523 IV

beszerző könyvtáros

Serédiné Balogh Zsuzsanna

3545 II

leltározó, számlakezelő

Török János

3523 III

beszerző, leltározó

Túri Ferencné

3523 II

kötelese példány ügyintéző

FELDOLGOZÓ OSZTÁLY

osztályvezető:

Dr. Mader Béláné dr.

3503

osztályvezető

csoportvezetők:

dr. Aszalós Károly

3525 III

szakozó csoportvezető

Keresztes Magdolna

3521 III

címleíró csoportvezető

Nagyné Papp Katalin

3521 IV

adatfeldolgozó csop. vezetője

főmunkatárs:

dr. Trogmayer Ottóné

3522

szakozó

munkatársak:

dr. Almásiné

3526 IV

feldolgozó

dr. Hévízi Natália

3525 II

adatrögzítő

Dombovári Jánosné

3525 III

címleíró

Fekete Lorándné

3523 IV

szakozó

dr. Gausz Jánosné

3523 II

adatrögzítő

dr. Koczka Katalin

3523 IV

címleíró

Rákosi Csaba Lászlóné

3523 II

adatrögzítő

Szántai Kis Ágnes

3523 IV

címleíró

Tóthné dr. Kazai Magdolna

3524 IV

szakozó

OLVASÓSZOLGÁLATI ÉS TÁJÉKOZTATÓ OSZTÁLY

osztályvezető:

dr. Kokas Károly

3503

osztályvezető

csoportvezetők:

dr. Bakonyiné

3521 IV

tájékoztató csoportvezető

dr. Ficzkó Ildikó

3521 IV

kölcsönző csoportvezető

Lábas Lászlóné

3541 I

raktáros

munkatársak:

Balogh Károlyné

3543 II

kölcsönző

Costea Tamara

3523 III

kölcsönző, beirató

dr. Ferincz Istvánné

3542 I

raktáros

Keresztes Györgyné

Krajczár Istvánné	3541 I	raktáros
Molnár János	3525 III	könyvtárközi kölcs. könyvtáros
Dr. Ötvös Péterné	3523 III	tájékoztató
Padlás Zsuzsanna	3525 IV	olvasótermi könyvtáros
Szabó Pálné	3527 III	kölcsönző
Waitz Erika	3526 IV	tájékoztató

KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK OSZTÁLYA

osztályvezető:		
dr. Szentirmai László	3502	igazgatóhelyettes
csoportvezető:		
dr. Németh Jenőné dr.	3521 IV	a folyóirattár vezetője
főmunkatársak:		
Iványi-Szabó Éva	3522	gyűjteménykezelő, az e. bibl. szerk.
dr. Nagymiklósi Erzsébet	3522	tájékoztató
dr. Rácz Béláné dr.	3522	gyűjteménykezelő
dr. Varga András	3522	régi kv. feld., mikrofilmtáros
munkatársak:		
Dobó Sándorné	3564	takarító-raktáros
Horváth Gézáne	3523 II	fűraktáros
dr. Kovács Ádámné	3523 IV	állománygondozó
dr. Kormányos András	3523 IV	feldolgozó
Paulik Ágnes	3526 IV	a Ligeti-gyűjtemény kezelője
Pintér Tibor	3543 II	hírlaptáros, feldolgozó

KÖNYVTÁRTECHNIKAI OSZTÁLY

osztályvezető (ideiglenes megbízással):		
Dr. Mader Béláné dr.	3503	osztályvezető
műhelyvezetők:		
Kovács Lajosné	3561	fotolaboratórium-vezető
Német Tiborné	3561	a kötészet vezetője
brigádvezető:		
Börcsök Józsefné	3564	a takarító-ruhatárosok vezetője
munkatársak:		
Baloghné Kovács Ilona	3563	kötő szakmunkás
Barna Gáborné	3562	kötő szakmunkás
Dobó Istvánné	3563	kötő szakmunkás
Dobó Jenőné	3564	takarító-ruhatáros
Fogas Pálné	3566	takarító-ruhatáros
Husza Andrásné	3563	kötő szakmunkás
Kerekes Péterné	3562	fotoszakmunkás
Kocsis Antalné	3562	kötő szakmunkás
Lakatos Lászlóné	3564	takarító-ruhatáros
Szabó Lajosné	3562	kötő szakmunkás

A kurzívval szedett az évben fizetés nélküli szabadságon, gyes-en, ill. gyed-en voltak

